

www.jeugdennatuurmaasbree.nl

Natuurboekje
september tot en met december 2017

de pimpelmees

VOORWOORD

Een nieuw seizoen voor Jeugd en Natuur is begonnen. Je bent plechtig geïnstalleerd en nu kunnen we echt beginnen.

Dit boekje geeft je informatie over die dingen die wij zoal gaan doen in de komende maanden

Vanwege het beerkt aantal leden zijn echter de binnen-activiteiten geschrapt.

- De installatie hebben jullie net achter de rug.
- Waterinsecten vangen met een schepnetje en bekijken onder een microscoop.
- We gaan lekker werken in de natuur.
- We houden een paddenstoelenspeurtocht.
- We gaan wandelen in de Groote Peel én in Duisland.

OPROEP

Als je iets leuks te schrijven hebt dan kun je dit bij de redactie indienen.

Bijvoorbeeld een leuk verslag of zomaar een leuke tekening.

Wij zorgen voor de rest.

OUDERS en ACTIVITEITEN

***Ook dit jaar gaan ook jullie ouders
meehelpen; hartstikke leuk !!!!.***

Samen maken we er een mooi jaar van.

Voor elke activiteit ontvang je op school een blaadje waar van alles opstaat, lees dit altijd goed van te voren door.

WEBSITE

Kijk zeker ook op de website; de webmasters zijn Geert Tielen en Bram Nijssen.

www.jeugdennatuurmaasbree.nl

VRAGEN

Heb je vragen dan kun je altijd bij een van de medewerkers te recht.

De redactie:

Peter Schutte
Jan Vullings

Dit zijn alle MEDEWERKERS van Jeugd en Natuur:

Mariska	Geerits	Veldleeuwerik 5, Koningslust	06-11242574
Ruben	Geerits	Veldleeuwerik 5, Koningslust	06-11242574
Louis	Grubben	Westeringlaan 55	4651723
Jan	Janssen	Oude Pastoriestraat 13	4652277
Lei	Janssen	Op de Kemp 18	4652410
Ivo	Kursten	Akelei 23	4651998
Hans	Lepsi	Heideweg 14	4653901
Bram	Nijssen	Berkstraat 5	4651698
Peter	Schutte	Sevenumsedijk 7	4653183
Romy	Simons	Oude Pastoriestraat 60	4653726
Geert	Tielen	Douverenstraat 4	4652713
Jo	Trepels	In den Clockenslagh 7	4651297
Jan	Vullings	Velsengoed 1	4653212
Peter	Wijnhoven	Arnoudstraat 27	06-48202628

Veel plezier in en met de natuur

WATERINSECTEN

(zondag 24 september 2017)

Waterkwaliteit

Aan de hoeveelheid en soorten insecten is de kwaliteit van het water goed te onderzoeken. Veel soorten wijst op schoon, zuurstofrijk water.

Smerig water

Larven van steekmuggen en vedermuggen, bastaardlarven van zweefvliegen en eenoogkreeftjes.

Matig smerig/schoon water

Bloedzuigers, poel- en posthoornslakken, staafwantsen, vliegen, muggenlarven en de larven van de geelgerande waterkever.

Schoon water

Larven van de kokerjuffers, libellen, steekvliegen en eendagsvliegen, watervlooien, schrijvertjes, schaatsenrijders en waterspinnen.

Waterinsecten, die we vangen kunnen de kinderen onder de microscoop bekijken.

Natuurlijk zetten we daarna alles weer gewoon vrij in de poel terug.

PEELWANDELING Mijl op Zeven (Ospeldijk) (zondag 26 november 2017)

We gaan wandelen in dit prachtig natuurgebied onder leiding van een deskundige gids die van alles vertelt en jullie opdrachten laat uitvoeren.

Het kan er zeer nat en drassig zijn, dus trek laarzen aan en oude kleren.

Bij regenachtig weer natuurlijk een regenjas.

Het wordt een prachtige wandeling; je waant je in een andere, oude vervlogen tijd.

Het thema gaat over de oude peelstekers.

We hebben wel jullie ouders nodig om te rijden; die mogen natuurlijk ook mee wandelen.

Verdere informatie volgt bij de uitnodiging vlak van te voren.

PADDENSTOELENSPEURTOCHT

(zondag 29 oktober 2017)

Ieder jaar wordt er door Jeugd en Natuur een korte wandeling georganiseerd met als doel het zoeken en herkennen van allerlei soorten paddenstoelen.

De natuur geeft en neemt!

Dit gezegde past heel goed bij paddenstoelen, want de paddenstoelen zijn de opruimers van het bos. Ze verteren hout, bladeren en zelfs brood met jam, maar jammer genoeg geen blikjes en plastic en dergelijke (dus een reden te meer op niets weg te gooien in de natuur !!).

De paddenstoel is op zich niet fraai. Hij groeit onder de grond als witte draden, die we met een moeilijk woord **mycelium** noemen. Uit dat mycelium groeit de vrucht, de voor ons bekende paddenstoelen en die kunnen wel hartstikke mooi zijn.

De paddenstoel groeit afhankelijk van het weer. Sommige kunnen bij gunstige omstandigheden binnen enkele uren uit de grond komen, terwijl anderen er dagen over doen.

Sommige paddenstoelen zijn zeer giftig, zoals bijvoorbeeld de kopergroenzwam (afblijven dus). In sommige gevallen kun je er zelfs dood aan gaan. Er zijn er ook, die je kunt eten zonder er ziek van te worden.

Je kent natuurlijk al een aantal paddenstoelen. De bekendste is wel de champignon. Die is niet giftig en wordt veel gegeten.

Een ander is de **vliegenschwam (rood met witte stippen)**, die is wel giftig en dus zeker niet eetbaar.

GALAPPELTJES

(opdracht om gewoon zelf een keer te doen).

Eikenblad met balletjes...???

Heb je wel eens een eikenblad gezien met een balletje erop? Dat balletje is een gal. Er zijn allerlei gallen, groot en rond... net knikkers.

Of platte, die op knoopjes lijken.

Wist je dat er in zo'n gal een beestje groeit?!

Ga eens gallen zoeken. Zijn de bladeren al van de bomen, kijk dan tussen de bladeren op de grond. Je kunt dan verschillende dingen doen (zie verder).

Eitjes leggen.

Hoe ontstaat een gal? Voor de meeste gallen is een insect nodig, bijvoorbeeld een galwesp. Ze boort een gaatje in het blad en legt er een eitje in. Daar komt een larve uit, dat lijkt op een wormpje. Uit het blad groeit dan een gal om de larve heen.

Een eik zit vaak vol met gallen. Die ronde galappeltjes zijn van de eikengalwesp. Maar eiken kunnen ook andere gallen hebben, zoals knoopjesgallen en aardappelgallen. Die zijn van andere insecten.

Van ei tot galwesp.

Midden in eet de larve van het galappeltje. Dat is zijn eten. Hij groeit en groeit en verpopt na een tijdje en wordt een galwesp.

Zie je een klein rond gaatje in de gal? Dan is het galwespje of ander beestje er al uitgevlogen.

Gallenweetje.

Vroeger schreven de mensen met galnoten-inkt. Hoe je dat maakt?

Je neemt een paar galnoten (knikker-gallen), die je fijn hakt en in een jampotje doet.

Dan doe je er enkele roestige spijkers bij plus wat water, zodat alles net onder water staat. Na een tijdje heb je blauwe inkt.

Wat kun je nu gaan doen?

Neem een paar gallen (zonder gaatje) mee naar huis. Doe ze in een potje met onder in wat blaadjes. Maak wat gaatjes in de deksel. Zet het potje koel weg en kijk er elke dag naar. Af en toe moet je wat water in het potje sproeien. Wat zie je na een tijdje ? Laat het beestje buiten vrij!

Galappeltjes-onderzoek.

Ga op zoek naar een eik. Geen eik in de buurt? Probeer dan eens bij een beuk, een iep of een wilde roos. Op wilde rozen kun je mosgallen vinden.

1. De gal, die je gevonden hebt...

- Zit vast aan het blad
- Zit niet vast aan het blad.

2. Welke kleuren heeft de gal?

3. Hoeveel gallen heeft jouw blad? -----

4. De gal zit....

- Aan de voorkant van het blad
- Aan de onderkant van het blad

5. Hoe voelt de gal aan?

- Hard of zacht ? -----
- Ruw of glad ? -----

6. Teken hieronder je blad met de gal(len)

bron: Stichting het Limburgs Landschap

KERSTWANDELING

(woensdag 27 december 2017)

Als jullie ouders jullie even “kwijt” moeten, omdat het zo'n drukte is in verband met de Kerst en als er zelfs **ouders** zijn, die er even uit moeten of willen, dan kan dit.

Want die hebben we eigenlijk ook nodig voor te rijden. Kom mee wandelen, dat lucht op.

We gaan naar Duitsland op 27 dec., **vertrek 09.00 uur op het Kennedyplein.**

Hier ligt vlak over de grens in het Duitse Hinsbeck een heel mooi natuurgebied en dat heet Krickenbecker Seën.

In Duitsland is een See een meer en een Mer is een zee, lekker duidelijk hé.

In ieder geval liggen er in Hinsbeck 4 mooie meren (120 hectare groot), die zijn ontstaan vele jaren terug door enorme aardbevingen.

Er ontstonden daardoor grote moerasgebieden en om die droog te krijgen werden er stuwen geplaatst en molens, zodat

daarna er turf gewonnen kon worden om de kachels te stoken.

Als we in Hinsbeck zijn, dan staan we best hoog; dit heeft allemaal te maken met de vroegere opstuwing door water en ijs.

De uitkijktoren, die er is, is opnieuw opgebouwd; van hieruit kun je behoorlijk ver kijken, zoals naar een groot kasteel.

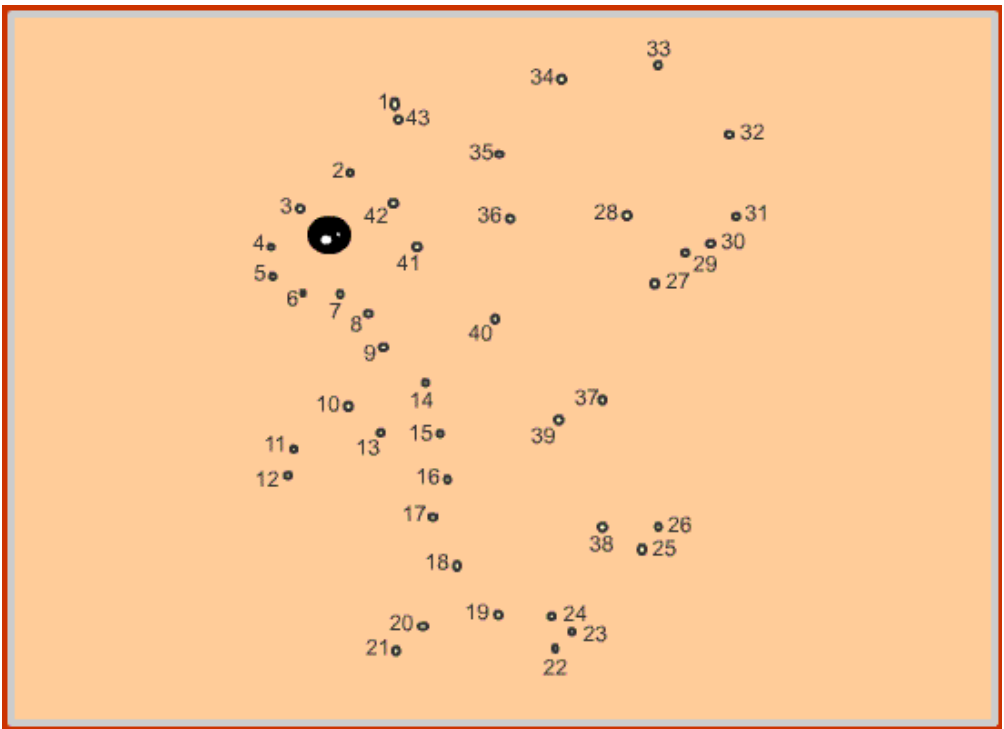
Ook komen we te weten waarom er een galgenberg is (wie wordt er opgehangen???)

Als het verder een beetje lukt zullen we een klein vuurtje stoken en zullen we bij een beetje mooi weer kunnen genieten van kerstbrood, warme chocomel en....**voor de ouderen is er Glühwein.**

Het is niet voor niets een Kerstwandeling.

Bel voor vragen: Peter Schutte (4653183)

Welk dier is dit ?; begin bij 1 en eindig bij 43

Het eikenblad, symbool voor Jeugd en Natuur